

בבית הדין הצבאי לערעורים

בפני:

אל"ם מאיה הלר - שופטת

בעניין:

ח/XXX טוראי ד' י' ב' – המערער (ע"י ב"כ, עו"ד רוני קרדונר)

נגד

התובע הצבאי הראשי – המשיב (ע"י ב"כ, קמ"ש איה ברון)

ערעור על החלטה של בית הדין הצבאי המחוזי במחוז שיפוט המטכ"ל שניתנה בתיק מטכ"ל (מחוזי) 91/18 (אל"ם נועה זומר – הנשיאה) ביום 26.2.2018. הערעור נדחה.

ה ח ל ט ה

רקע

1. כנגד המערער, טורי ד' ב', הוגש כתב אישום אשר מייחס לו עבירה של היעדר מן השירות הצבאי, לפי סעיף 94 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955, בגין אי-התייצבותו, לכאורה, לשירות צבאי החל מיום 3.4.2016, הוא המועד אליו נקרא לגיוס, ועד ליום 20.2.2018, דהיינו לתקופה של 689 ימים. היעדרותו הסתיימה בהתייצבותו.
2. עם הגשת כתב האישום, עתרה התביעה למעצרו של המערער עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו. ההגנה התנגדה לבקשה זו וציינה כי לא קיימת תשתית ראיות לכאורה להוכחת כתב האישום. כן נטען, כי נוכח משך היעדרות המיוחסת ובשים-לב למצבו הנפשי של המערער, יש להורות על חלופת מעצר בעניינו.
3. בית הדין קמא קיבל את עתירת התביעה באופן חלקי והורה על קציבת מעצרו הממשי של המערער עד ליום 8.3.2018 וזאת "על מנת לעקוב אחר אבחונו הנפשי של הנאשם".
4. ההגנה לא השלימה עם החלטה זו ומכאן הערעור שלפני.

תשתית הראיות לכאורה

5. מחומר הראיות שנאסף עולים הפרטים הבאים:

א. **כתובת המגורים** – בפלט "גחל"ת" פורטו פרטיו האישיים של המערער לרבות כתובתו בעיר אשדוד. מדו"ח סטטוסים עולה כי במהלך חודש מרץ 2015, בטרם הוצאה פקודת מעצר על שם המערער, נערך בירור לגבי כתובתו של המערער, בשתי הזדמנויות. בשיחת טלפון שנערכה עם האב (ראו להלן), ביום 17.11.2015, בוררה עדכניות הכתובת האמורה, וזו נמצאה תואמת. ביום 28.12.2015 בוקר האב בכתובת האמורה. בשתי אמרותיו מסר המערער את אותה הכתובת, ככתובת מגוריו. במסמכים רפואיים משנת 2017 פורטה אותה כתובת ככתובת מגוריו של המערער.

ב. **זימונים לצו ראשון** – עיון ב"דוח זימונים למועמד" מלמד כי המערער זומן בארבע הזדמנויות (2.11.2014, 22.12.2014, 17.2.2015, 25.11.2015) לצו ראשון ולא התייצב.

ג. **שיקול דעת פוקד לפני הוצאת צו לפי סעיף 12 לחוק שירות בטחון** – מאסופת המסמכים בעניין זה עולה כי פורטו, בהתאם לנוהל, המועדים שבהם נוצר קשר עם האב, תוכן השיחות, עדכניות כתובת המגורים אליה נשלחו הצווים למיון ובדיקות (צו ראשון), ואי-התייצבותו של המערער לצווים אלו. בהתאם, ניתנה החלטתה של סגנית מפקד לשכת הגיוס שאישרה גיוסו של המערער ללא קביעת פרופיל רפואי.

ד. **זימון לגיוס** – על-פי תעודת עובד ציבור, נשלח בדואר ישראל, ביום 3.1.2016, אל כתובתו האמורה של המערער, צו הקורא אותו לשירות סדיר לתקופה של 32 חודשים, ליום 3.4.2016, על-ידי סטטוסרית שהוסמכה כדין.

ה. **יצירת קשר עם אביו של המערער** – מפלט "פניות שירות למועמד" (תדפיס CRM) עולה כי נוצר עם אביו של המערער קשר בארבע הזדמנויות:

1) ביום 17.11.2015 נוצר קשר טלפוני, שבמסגרתו הובהר לאב כי "בנו כרגע בפקודת מעצר מהסיבה שלא התייצב לזימונים שנשלחו אליו". בואר כי עליו להתייצב ללא דיחוי בלשכת גיוס באר-שבע, ל"צו ראשון" וכי אם לא יעשה כן, ישלח אליו צו גיוס "ללא התחשבות בנתוניו". נוכח תשובת האב, שלפיה לא התקבלו זימונים, נבדקה עדכניות הכתובת וזו נמצאה תואמת לנתוני לשכת הגיוס. עוד הובהר, נוכח הטענה כי המערער לומד בישיבה, כי "עליו להגיע... עם אישור מהישיבה על מנת שנוכל לתת לו מעמד בהתאם".

(2) ביום 28.12.2015 בוצע ביקור בבית המערער ונוצר קשר עם האב. הובהר לו כי פקודת המעצר עודנה בתוקף.

(3) ביום 3.2.2016 נוצר קשר טלפוני. נוכח חשיבות תוכן השיחה נביאה להלן: "ידעתי את האבא שיש למלש"ב תאריך גיוס עדכני ב 3.4.16 אמרתי לו שבנו גויס לצו 12 מכיוון שלא עשה צו ראשון... במידה ולא יגיע להשלים הליכים לפני יום גיוסו העדכני ולא יתייצב ביום גיוסו הוא ייחשב כמשתמט העובר לטיפול משטרתי. האבא אמר שדיברו איתו כבר והוא שוב אומר שהבן שלו לומד בישיבה ושם לא נותנים להם לתקשר עם אף אחד במיוחד לא עם הצבא ואין לו דרך להודיע לו על תאריך גיוסו כי בישיבה מנתקים אותו אפילו מהמשפחה".

(4) ביום 6.4.2017 שוחחו גורמי הגיוס עם האב והובהר כי לא ניתן לקבל בשלב זה מסמכים הנוגעים ללימודי המערער בישיבה וכי עליו להתייצב ולהסדיר מעמדו. האב ביקש כי נציג לשכת הגיוס יתחייב כי המערער לא ייעצר, אך לא קיבל את מבוקשו.

1. **אמרות המערער** – המערער הודה באמרתו כי לא התייצב לשירות צבאי, אך ביאר כי אף שקיבל צו גיוס, לא היה מודע לצווים שנשלחו אליו, עד זמן סמוך מאוד להתייצבותו. עוד מסר כי למד בישיבה בעיר אשדוד, שבה התגורר. בהמשך ביאר, כי למד בכמה ישיבות: "זרקו אותי מאחת והעבירו אותי לשנייה", וכי הגיע לביתו "כל חודש, עד שהיה לי שם בלאגן בצוות אז הם זרקו ושלחו אותי לישון בבית". עוד מסר כי היה בקשר עם אביו. המערער אישר כי היה מודע לחובת הגיוס "על כל אזרח ישראלי בן 18" וכי ידע שעליו להגיש בקשת דחייה לצורך לימודים בישיבה.

2. **אישור לימוד בישיבה** – במהלך הדיון לפניי, הוצגו שני אישורים מישיבות המצויים באשדוד, אודות לימודיו של המערער.

החלטת בית הדין קמא

6. בית הדין קמא בחן את חומר הראיות שהונח לפניו וקבע את הדברים הבאים:

"הראיות מלמדות אפוא על בדיקה חוזרת ונשנית של כתובתו של הנאשם... משכך, נחה דעתי כי הכתובת בתדפיס גחל"ת, מתוך רישומי משרד הפנים, תואמת את כתובתו של הנאשם... בחומר הראיות תעודת עובד ציבור, המעידה לכאורה על משלוח צו לאותה כתובת... באשדוד... אינני מוצאת כי חל כרסום ראייתי עקב כך כי תעודת עובד הציבור אינה נוקבת בסמכות מכוחה נקרא הנאשם לשירות. שיקול דעת הפוקד, אשר הופעל לאור היעדרותו של הנאשם מכל הזימונים בעניינו, מקים את חזקת התקינות המנהלית, לפיה

הנאשם אכן זומן לפי סעיף 12 לחוק שירות בטחון, על ידי מי שהוסמך לזמנו... הפרטים המופיעים בטופס שיקול דעתו של הפוקד, כמו גם התשתית שבבסיס החלטה שקיבל הפוקד, תואמים את נתוניו של הנאשם, ומשכך מתיישבים גם הם עם חזקת התקינות המנהלית, אף אם החלטתו של הפוקד איננה חתומה, בהעתק המצוי בחומר...

אשר למודעותו של הנאשם לחובת הגיוס... ניתן לקבוע כי הצו נשלח אליו למקום מגוריו הקבוע, הרשום במרשם האוכלוסין. לכן, לא נסתרה חזקת המודעות הקבועה בסעיף 55(ה) לחוק שירות בטחון... קיומו של צו הגיוס אף נמסר לאביו של הנאשם, ולכן חל כאן גם סעיף 5(ה)1 לחוק שירות בטחון... טענתו של הסנגור, לפיה הנאשם שהה בישיבה, אשר מנעה קשר עם משפחתו... מנוגדת לדבריו של הנאשם עצמו... ולפיהן נהג לשוב מן הישיבה לביתו מדי חודש... אף נשלח לישון בביתו באופן קבוע. הנאשם אישר כי הוא מצוי בקשר עם אביו... מכאן, כי אף במישור היסוד הנפשי, אין נסתרת החזקה בדבר ידיעתו של הנאשם על חובת הגיוס, באופן ישיר. הנאשם עצמו, המכחיש כי ידע בזמן אמת על הצו, מאשר כי היה מודע לחובת הגיוס לצה"ל, ועל הצורך בקבלת דיחוי רשמי, כבן ישיבה – ומשכך גם עצימת עיניים קיימת כאן... משך ההשתמטות, והימנעותו של הנאשם מלהתייצב, לאחר שמעמדו הובהר, פעם אחר פעם, לאביו, מקימים את החשש להימלטות מאימת הדין, ואינה מוקהים בשל התייצבותו של הנאשם כעת".

טענות ההגנה בערעור

7. נטען, כי שגה בית הדין קמא בקבעו כי לא נפל פגם בחוקיות הגיוס, משעה שאין אינדיקציה בחומר הראיות לסוג הצו שנשלח אל המערער. כן נטען, כי אין ראיה בחומר הראיות לכך שהמערער היה מודע לחובת גיוסו. הוטעם, כי אף שנוצר קשר עם אביו של המערער והודע לו דבר צו הגיוס, לא מתקיימות בעניינו של המערער החזקות הקבועות בסעיף 55(ה) לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986. נטען, כי אין ראיות קבילות להוכחת כתובת מגוריו של המערער. בנוסף, נטען, כי המערער לא התגורר במועד הרלוונטי עם אביו, אלא למד והתגורר בישיבה, ולפיכך לא מתקיימת בעניינו החזקה הקבועה בסעיף 55(ה)1 לחוק. כן נטען, כי המערער אף לא התגורר בכתובת אליו נשלח הצו בדואר ישראל ובכך נסתרה החזקה הקבועה בסעיף 55(ה) לחוק. ההגנה הלינה אף על הסתמכות בית הדין קמא על התדפיס אשר תיעד את השיחות שהתקיימו עם אביו של המערער. נטען, כי אין בכך אינדיקציה להעברת המידע אל המערער עצמו, במיוחד משהאב מסר כי הוא מתקשה ליצור קשר עם בנו, בישיבה.

8. ההגנה טענה אף נגד קביעת בית הדין קמא, שלפיה קמות בעניינו של המערער עילות מעצר, המצדיקות את מעצרו הממשי ואין ניתן להלמן בחלופת מעצר. הוטעם, כי אין

המדובר בהשתמטות ממושכת, וכי התייצבותו של המערער בסיום ההיעדרות, בסמוך לאחר שנודע לו על צו הגיוס, מצביעה על כי עילות המעצר קהו בעניינו וכי אין חשש של ממש להימלטותו מאימת הדין. כן נטען, כי אף לאור מצבו הנפשי של המערער מוצדק שחרורו ממעצר ממשי למעצר "פתוח" במיטב.

עמדת התביעה בערעור

9. התביעה הצבאית ביקשה כי אדחה את ערעור ההגנה וסמכה ידיה על החלטת בית הדין קמא, על מלוא נימוקיה. לדידה של התביעה, חומר הראיות הלכאורי מצביע על חוקיות קריאתו של המערער לשירות סדיר. אשר למודעותו של המערער נטען, כי המדובר בליד הארץ, אשר העיד על עצמו כי היה מודע לחובת גיוס לצבא של מי שמגיעים לגיל 18 וכי עצם עיניו מלברר את מעמדו, עד לאחר שהגיע לגיל 20. בנוסף, נטען, כי המערער לא פעל לשם דחיית גיוסו בשל לימודיו בישיבה ואף לא טען כי היה זכאי לפטור. התביעה, ביקשה להסתמך, לעניין הוכחת מודעותו של המערער לחובת גיוסו, על החזקות הקבועות בחוק שירות בטחון, וזאת לאור משלוח הצו לכתובת מגוריו הידועה ובשל יצירת הקשר עם אביו של המערער, כאמור. בהתאם, נטען, כי קמות בעניינו של המערער עילות מעצר מובהקות של מסוכנות צבאית וחשש להימלטות מאימת הדין, המחייבות להותיר את המערער במעצר ממשי ואינן מתירות את שחרורו למעצר פתוח.

דין והכרעה

10. אף כי הסנגור המלומד ביקש לאבחן את עניינו של המערער דכאן מהעניין שנדון, אך לאחרונה, לפני בית-דין זה בע"מ/75/17 טור' נחמני נ' התובע הצבאי הראשי (2017), שוכנעתי כי הקביעות בעניין נחמני, הן לעניין הסתמכות על ראיות מנהליות לצורך בחינת שיקול דעת הפוקד, הן לעניין הסתמכות על חזקות ראייתיות לבחינת היסוד הנפשי – מודעות לקבלת הצווים, והן ביחס למעמדה של חזקת תקינות פעולות המנהל – יפות לעניינו, ויש ליישמן על עניינו של המערער, בהתאמה.

ראיות לכאורה – היסוד העובדתי

11. אין חולק, כי המערער לא התייצב לשירות צבאי משך כל התקופה המיוחסת לו בכתב האישום. טענה ההגנה, כי נפל פגם בחוקיות הגיוס בשל שני טעמים: ראשית, המסמכים המפרטים את החלטת הפוקד לגייס את המערער לפי סעיף 12 לחוק שירות בטחון אינם חתומים; שנית, בהעדרו של העתק צו הגיוס בחומר הראיות, אין לדעת

מכוח איזה סעיף הוצא למערער צו גיוס, וכי הוצאת צו גיוס, לפי סעיף 13 לחוק שירות בטחון נגועה באי-חוקיות משלא נקבע למערער פרופיל.

12. דין הטענות להידחות.

13. כעולה מחומר הראיות הלכאורי, החלטת הפוקד לאשר את גיוסו של המערער ללא פרופיל, מהווה את הנדבך האחרון באסופת מסמכים שכותרתה "חוסר שיתוף פעולה – פ"מ/צו 12". במסגרת אסופת מסמכים אלו מפורטת עמדתם של כל בעלי התפקידים הרלוונטיים, החל ב"מש"ק צו ראשון", עובר לקצינים וראשי מדורים נוספים, וכלה בפוקד. ניתן להיווכח, כי המדובר בתבנית מסמך, בה כל בעל תפקיד מפרט את המידע הרלוונטי לתפקידו, ולמועד הנתון. עיון בתוכן הקבצים ובאופיו של המידע ומהותו, מלמד, כי עניינו של המערער נבחן באופן ענייני. אשר על כן, לעת הזו, סברתי, כי בהיות המסמך פלט מודפס ממחשב, ואף שאינו חתום, לא נסתרה חזקת תקינות פעולות המנהל, וכי יש בתוכן המסמך, כדי לשקף נכונה, את עמדתם של בעלי התפקידים השונים, לרבות הפוקד, והכל לכאורה. מאסופה זו ניתן ללמוד, כי הופעל בעניינו של המערער שיקול דעת פרטני, בטרם הוחלט על הוצאת צו גיוס לפי סעיף 12 לחוק שירות בטחון. לפיכך, בהתאם לחוסר שיתוף הפעולה של המערער, הנלמד מדו"ח הזימונים, דו"ח סטטוסים, הקשר שנוצר עם האב, ואי-התייצבותו של המערער, לא נפל פגם בהחלטת הפוקד, והכל לכאורה.

14. אשר לטענתו הנוספת של המערער, הרי שזו נסתרת בחומר הראיות הלכאורי. כפי שבואר, חומר הראיות בתיקו האישי של המערער כולל אסופת מסמכים המלמדת על כי הפוקד אישר הוצאת צו גיוס לפי סעיף 12 לחוק שירות בטחון. אמנם, בתעודת עובד הציבור לא בואר מכוח איזה סעיף בחוק הוצא הצו ואולם לא הונחה תשתית ראייתית, ולו ראשונית, לסתור את החזקה שלפיה פעלה הסטטוסרית בהתאם להחלטת הפוקד. נהפוך הוא. בשיחת הטלפון שנערכה עם אביו של המערער ביום 3.2.2016 צוין מפורשות כי למערער נשלח צו גיוס לפי סעיף 12 לחוק שירות בטחון. כמו-כן פורטו הסיבות שהביאו לכך. אשר על כן, כאמור, גם דינה של טענה זו להידחות.

15. יוצא אפוא, כי בהתאם לחומר הראיות, לכאורה, נשלח אל המערער צו גיוס לפי סעיף 12 לחוק שירות בטחון, ליום 3.4.2016, בדואר ישראל, וזאת לאחר שפוקד בא לכלל מסקנה, כי המערער לא שיתף פעולה עם רשויות הגיוס ולא התייצב לבדיקות ומיון, הגם שזומן לבצעם בארבע הזדמנויות שונות.

ראיות לכאורה – היסוד הנפשי

16. טענתו המרכזית של המערער עניינה, העדר מודעותו לצווים שנשלחו לכאורה אל כתובת מגוריו של האב. בהקשר זה טען המערער, כי אין אינדיקציה בחומר הראיות ל"מקום מגוריו הקבוע" של המערער וכי חומר הראיות סותר את הקביעה, שלפיה התגורר המערער בכתובת של אביו, זאת מאחר שלמד בישיבה. בהתאם, נטען, כי לא קמות במקרה זה, החזקות הקבועות בסעיף 55(ה) לחוק שירות בטחון, המלמדות על כי הצו הגיע לידיעתו של המערער.

17. סעיף 55(ה) לחוק שירות בטחון קובע כי –

"(ה) צו שלא פורסם ברשומות, רואים אותו כאילו הגיע לידיעת האדם שעליו הוא חל -

(1) אם הוא נמסר לו או לאחד מבני משפחתו הגרים אתו ושאינו למטה מגיל שמונה עשרה - בזמן המסירה;

(2) אם הוא נשלח אליו בדואר רשום לפי מען מקום מגוריו הקבוע - בתום שבעים ושתיים שעות מזמן שנמסר לדואר למשלוח. לענין זה יראו כמען מקום מגוריו הקבוע של אדם את המען שמסר לפי חוק זה, ואם לא מסר - את מענו הרשום במרשם האוכלוסין; ...;

(5) אם הוא נשלח אליו בדואר לפי מען מקום מגוריו הקבוע, כמשמעותו בפסקה (2) - בתום שבעים ושתיים שעות מזמן שנמסר לדואר למשלוח, אם לא הוכח אחרת".

אין חולק כי המערער לא מסר כתובת לרשויות הגיוס. לפיכך, יש לראות לצורך חוק שירות בטחון, את מענו הרשום במרשם האוכלוסין כמקום מגוריו הקבוע.

18. טענה ההגנה, כי אין בחומר הראיות אינדיקציה לכתובתו הרשומה של המערער במרשם האוכלוסין וכי לא ניתן להסתמך על תדפיס "גחל"ת" לעניין זה, משום שצוין עליו, כי:

"ע"פ חוק, פלט זה אינו רשמי, המידע נועד לשימוש פנימי בלבד, ואין למוסרו לגורם חיצוני... ע"פ הוראות חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה – 1965 וכן ע"פ הוראות חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א – 1981 מסירת מידע זו הותרה לצרכי אימות זהות ולצרכים פנימיים בלבד, העברת המידע לגורם שלא הורשה ע"י רשות האוכלוסין, **לרבות בימ"ש**, או שלא למטרות שלשמן הותרה מסירת המידע, מהווה עבירה ע"פ החוקים האמורים" (ההדגשה הוספה).

19. דומני כי אף בטענה זו אין ממש. פשיטא, כי על-פי המפורט בפלט, יכלו רשויות הגיוס להסתמך על תוכנה של הרשומה, אשר נועדה "לצרכים פנימיים" ובהתאם, לשלוח את צו הגיוס על שם הנאשם לכתובתו הידועה במרשם האוכלוסין. תעודת עובד הציבור שצורפה לחומר הראיות, מלמדת כי כך נעשה. מעבר לכך, אופייה של הראיה אינו חייב להילמד, בהכרח, מלשון ההערה המופיע עליה. רוצה לומר, כפי הנראה, עניין

לנו, ב"רשומה מוסדית", המוגדרת בסעיף 35 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 כ-"מסמך, לרבות פלט, אשר נערך על ידי מוסד במהלך פעילותו הרגילה של המוסד". ככזו, ניתן לתת לפלטים אלו מעמד ראייתי לכאורי, אשר ניתן יהיה לתת להם ביסוס, בהליך העיקרי, אם יקיימו את התנאים הקבועים לשם כך בסעיף 36 לפקודת הראיות (וראו: רע"פ 3981/11 שרביט נ' מדינת ישראל, פסקאות 8-10 (טרם פורסם, 5.7.2012)). כפי שנפסק, לא אחת, "לפלטי המחשב שמופקים ממחשבי לשכת הגיוס מעמד ראייתי בין אם על דרך העדת עורך הרישומים... או אחר ביסוס התנאים שיהפכו את הפלטים הללו לכדי 'רשומה מוסדית'" (ע"מ/32/13 טור' תמנו נ' התובע הצבאי הראשי (2013); ע/48/11 טור' ציפרפל נ' התובע הצבאי הראשי (2012)). אשר על כן, סברתי, כי בשלב דיוני זה, ניתן לקבוע מבחינה לכאורית, כי כתובתו של המערער, כפי שזו מופיעה במרשם האוכלוסין, זהה לכתובת שהופיעה ברישומי לשכת הגיוס; זהה לכתובת שאליה נשלח צו הגיוס; וזהה לכתובת מגוריו של אביו של המערער.

20. חרף זאת, הוסיפה ההגנה וטענה, כי המערער התגורר, למעשה, בכתובת השונה מכתובתו המופיעה במרשם האוכלוסין, דהיינו בישיבה, ולפיכך, עלה בידו לסתור את החזקות הקבועות, כאמור, בסעיף 55(ה) לחוק שירות בטחון. דא עקא, שהן מן הבחינה העובדתית, והן מבחינת פרשנות ראויה של הדין, ראיתי לדחות טענה זו.

21. כפי שפורט, חומר הראיות אינו תומך בטענה כי המערער ראה עצמו כמי שלא התגורר בכתובת "הרשומה". משנדרש המערער לפרט את כתובתו, בהזדמנויות שונות, מסר את כתובתו האמורה, בעיר אשדוד, ללמד, כי זוהי כתובתו בפועל, אף לתפיסתו. מעבר לכך, וזה העיקר, נוכח תכליותיו של חוק שירות בטחון, ולאור צורכי הביטחון המובהקים של מדינת ישראל, לא ניתן לקבל את הפרשנות שהציע הסנגור, שלפיה, יש לקרוא לתיבה "מען מגוריו הקבוע" אף את מקום מגוריו של מי שנקרא לשירות הצבאי, בפועל, אף אם לא עדכן את רשויות הצבא בכתובת זו. סוגיה זו נדונה על-ידי בית-דין זה בעבר ונדחתה, וסברתי כי הקביעות שנקבעו באותם מקרים, מתאימות גם לענייניו של המערער. כך בעניין נחמני הנ"ל (וראו הפסיקה המוזכרת שם), שבו נקבע כי על אף שהמערער הרבה לשהות בישיבה, שבה למד, ואף לא היה בקשר עם אביו ואחיו, יש לראות במשלוח הצו לכתובתו הידועה, ראייה לכאורה למודעותו לקיומו של הצו. כך נקבע בע/43/01 התובע הצבאי הראשי נ' סמל אטדגי (2001), כי ניתן להסתמך על החזקות האמורות בחוק שירות בטחון, אף אם הוכח, בפועל, מקום מגורים אחר, וכי המדובר בגדר "הכרח בל יגונה", שאחרת: "יקל להשתמט מחובת השירות הצבאי (בסדיר ובמילואים), בטענה כי דבר הדואר לא הגיע

לידיעתו של הנמען. חוששים אנו כי בכך תפתח פירצה, אשר תזמין לעבור דרכה משתמטים משירות, לרוב".

22. אשר על כן, משמסר המערער באמרתו כי צו הגיוס התקבל ברשותו, דומה כי לא נסתרה חזקת המודעות הקבועה בסעיף 55(ה)(5) לחוק שירות בטחון, משידוע, כי צו הגיוס נשלח לכתובתו הרשומה במרשם האוכלוסין. זאת ועוד, למעשה, מתקיימת לכאורה, אף החזקה החלוטה, הקבועה בסעיף 55(ה)(1) לחוק שירות בטחון. במקרה דנן, קיימת ראייה, המלמדת על כי ביום 3.2.2016, נמסרו בשיחה טלפונית, לאביו של המערער, מלוא הפרטים המנויים בצו הגיוס, ובהם מועד הגיוס, הוצאתו מכוח סעיף 12 לחוק שירות בטחון, החובות הנלוות להוצאת הצו, השלכות אי ההתייצבות כנדרש וכיוצ"ב. משקבעתי, כי יש לראות את המערער כמי שהתגורר בכתובת אביו, ומשידוע לנו, כי המערער היה מצוי בקשר עם אביו, כי הגיע לביתו אחת לחודש ולאחר מכן לן בבית, אין אלא לקבוע, כי לכאורה, בהתאם לחזקות שבדין, צו הגיוס הגיע לידיעתו של המערער (והשוו: עניין נחמני הנ"ל).

עילות המעצר

23. משנקבע, כי מתקיימת בעניינו של המערער תשתית ראייתית לכאורה, בעלת פוטנציאל להרשעתו בעבירה שיוחסה לו, נוכח משך תקופת היעדרות וסיומה, לכאורה, בהתייצבות, הרי שבהתאם להלכה הפסוקה, מתקיימות עילות מעצר של מסוכנות צבאית וחשש לפגיעה חריפה במשמעת הצבאית לצד עילת המעצר הסטטוטורית שעניינה החשש להימלטות מן הדין (ראו: עניין נחמני הנ"ל; ע"מ/16/105 טור' בטיט נ' התובע הצבאי הראשי (2016); ע"מ/18/9 טור' דה האס נ' התובע הצבאי הראשי (2018); ע"מ/07/71 טור' גורב נ' התובע הצבאי הראשי (2007)).

24. נטען, כי במקרה דנן, לאור התייצבותו של המערער לסיום היעדרותו, ניתן ללמוד כי קהה החשש מפני הימלטות המערער מן הדין, ובשל כך ואף בשים-לב למצבו הנפשי, ראוי להורות על חלופת מעצר.

25. כפי שנקבע "התייצבותו החד פעמית של עריק לאחר היעדרות ממושכת משירות ביטחון לפני רשויות צה"ל איננה מפיגה את החשש הטבוע בו, והנלמד מאופי העבירה שאותה לכאורה עבר, שהוא עלול לשוב ולהימלט מאימת הדין" (ע"מ/17/25 טור' בצלאל נ' התובע הצבאי הראשי (2017); וראו הפסיקה המוזכרת שם). אף בעניינו של המערער, דומה, כי אין לראות בהתייצבותו האמורה, מעשה, המפיג את החשש, מפני הימלטותו מאימת הדין ואי-התייצבותו להליכים המשפטיים בעניינו. ניתן להיווכח, כי אף שרשויות הגיוס עמדו בקשר עם האב, ואף ביקרו בביתו, לא היה בכך כדי להביא

להתייצבותו של המערער לשירות או לקיצור תקופת ההשתמטות הלכאורית. גם עתה, דווקא בשל מצבו הנפשי של המערער, ובטרם נבדק על-ידי גורמים צבאיים, עולה חשש כי נוכח האבחנה הרפואית שפורטה במסמכים, יקשה על המערער להישאר במסגרת הצבאית, אם ישוחרר לחלופת מעצר, וסברתי, כי קציבת המעצר לפרק זמן מידתי, עד ליום 8.3.2018, כפי שהורה בית הדין קמא, על-מנת לאפשר את בדיקתו של המערער על-ידי גורמי ברה"ן, מהווה איזון ראוי בנסיבות העניין.

26. סוף דבר, ערעור ההגנה נדחה. החלטת בית הדין קמא תעמוד בעינה.

ניתנה היום, י"ח באדר התשע"ח, 5 במארס 2018, בפומבי ובמעמד הצדדים.

מאיה הלר, אל"ם
שופטת בית הדין הצבאי
ל ע ר ע ו ר י ם

העתק נאמן למקור
סגן קורל מכני
קצינת בית הדין

חתימת המגיה: _____

תאריך: _____